

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre 8 kor., negyed évre 4 kor.
Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre 10 kor., negyed évre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztői telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

„Állapot és nem jog.“

„Állapot és nem jog“ ezeket a szavakat mondotta Mukics Simon mai obstrukciós beszédében. Ő ezt a német vezényleti nyelvre mondta, mi pedig az obstrukcióra idézzük. Népvézerek és augurok csak bátran neki, tüzeljétek tovább a hideg téli levegőt beszédeitekkel, hogy csak az obstrukcióval lehet most már a menyországba jutni. Nemsokára negyvenezer ember fogja dicsérni az istent, hogy alkalmatadtak nekik arra, hogy családjukat ott hagyhatják télvíz idején a nyomorban. És mennyire boldogok lehetünk mi szabadkaiak, hogy éppen nekünk jutott ki a szerencse abból, hogy olyan országgyűlési képviselőnk van, aki tüzes harciassága miatt a Kossuth-pártot is ott hagyta. Annyira beletüzesedett a hazafiságba, hogy neki még Kossuth Ferencz se elég jó hazafi.

Hiszen hallottátok azon a trombitacsinálta szabadkai népgyűlésen, hogy kicsoda Kossuth Ferencz? Nem hallottátok, mint menydörögték ott a haza szent nevében, hogy ha egy tuczat országgyűlési képviselő még tovább obstruál és megakasztja az országos ügymenetet, akkor boldog az ország! Boldogok leszünk, nem fizetünk adót, a póttartalékosok meg olyan hadgyakorlatot fognak télen csinálni, amilyeneket még a világ se látott. Felsőges dolog lenne, ha Lovászy Mártont és Mukics Simont Molnár Jenővel együtt behívnák egy kis téli gyakorlatra, majd meglátnák, hogy milyen kellemes dolog most, mikor kenyérről kell gondoskodni, az obstrukciózók kedvéért jégben gázolni.

Igaz, hogy Szederkényi Nándor a mai képviselőházi beszédében

azt mondotta, hogy a póttartalékosok behívása nem káros — de hát igazán kíváncsiak vagyunk, hogy mire és kire és milyen haszon járul ebből? Talán a tudóre jó vagy pedig az itthon maradottak gyomrára!

Valóban csudálatos, hogy mi csoda képpel tud oda állni a nemzet színe elé az a csomó ember? Tudva azt, hogy ők azok, akik megakasztják az ügymenetünket, hogy miattuk tart az áldatlan állapot,

Most vett telefonértesülésünk szerint is az obstrukció nagy munkájában erős részt vesz a mi országgyűlési képviselőnk Mukics Simon és beszédének a lényege az volt, hogy a német nyelv a közös hadsereg magyar részében állapot és nem jog. Hát ebben igaza van. Nem is magyar ember, aki azt nem vitatja. Csakhogy hát ennek az állapotnak a megváltoztatását ilyen uton elérni nem lehet. Hogy az „állapot“ még rosszabbá tétessék, az nem lehet hazafias cél. Pedig hát lehet-e rosszabbá tenni az állapotokat, mint amilyenek? Még az se vigasztal meg bennünket, hogy Mukics Simon már alkuszik az országgal és azt mondja, hogy az önálló vámterületért leszerelne, Hiszen ha tudnók, hogy az alkuja sikerre visz, magunk is ráállanánk erre. De bizony tudva azt, hogy mindez most már 15 embertől üres szószátyárkodás — nem lelkesedhetünk az ilyen dühös kirohanásokon. A miről bizonyos, hogy célra nem vezet, az csak handabanda!

Külpolitika.

Nem ok nélkül kérdezhetné valaki, mi szükség nekünk az orosz japán konfliktussal vesződni, holott

égető belpolitikai kérdések tartják krónikus lázban a közvéleményt és foglalják le a közérdeklődést. Megfelelünk reá. Egyoldalúságra vall és szűk világnézletre szoktat, ha állandóan figyelmen kívül hagyjuk a külpolitikát.

Belpolitikai viszonyaink konszolidációját nagyban előmozdítja a külpolitikai szemle. Megtanuljuk, hogy a nagy nemzetek állandóan versenyben vannak egymással és nem engedik meg maguknak azt a pazarlást, hogy a világ leg-hosszabb alkotmányos forradalmát — mert mi más az obstrukció? — inszcenálják. Ha pedig a létért való küzdelmük már anachronismus, mert létük biztosítva van bőségesen, akkor a jólétért való küzdelem veszi át a vezényszót és ez a küzdelem sosem válik anachronismussá. Megtanuljuk, hogy Ausztria és Magyarország nagyhatalmi állása sem czimet kellene hogy jelentsen, hanem nagyhatalomhoz méltó tevékenységet a világ összes politikai kérdéseiben.

Sajnosan tapasztaljuk az ellenkezőjét. Andrassy idejében a külpolitika súlypontját a mi nagyhatalmunk képviselte, illetve épen maga Andrassy Beust avagy Rechberg az alkotmányos éra bekövetkezése után csak mint tanácsadók jöttek számba. Ma Berlin vette át a comandót és külügyminiszterünk jegyzékei a Bülowéinek visszhangjai gyanánt hatnak. Ha csakhogy Budapestre tennék át legalább a közös pénzügyminiszteriumot, hisszük, hogy ennek megvolna egyebek mellett az a hatása, hogy a közös minisztérium politikáját önállósítaná Németország hipnotikus szuggesztiójától.

Abban, hogy a magyar közvélemény elől a külügyminiszterium teljesen elzárkózhatik, sőt, hogy

rendszerint külpolitikai kérdésekben nem is alakul nálunk közvélemény, hibás a kiegyezési törvény 8. szakasza, amely teljesen a közös külügyminiszterre bizza a „birodalom“ diplomatikai és kereskedelmi képviseltetését és a nemzetközi szerződések tekintetében fölmerülhető intézkedéseket. Csak annyit rezerválnékünk, hogy mindkét fél ministeriumával egyetértésben és azok beleegyezése mellett intézhetnek a külügyminiszter. Ebből a pleonazmusból csak a beleegyezés jelent valamit pozitívumot, de az utólagos beleegyezés joggyakorlata mellett ez is kijátszható, uti figura docet

Külpolitikai kérdésekben való kiskorúságunk, civilizációnk amerikaián gyors fejlődésének és tehát felületességének ékesen szóló bizonyítéka.

Avagy észrevette az ujságolvasó közönségnek csak kilencz tized része, hogy Délamerikában új köztársaság alakult? Tudja-e, hogy miben állnak a maczedóniai reformok? Mi az a kongregációs törvény? Mit jelent, hogy Németország pénzen vásárolt (!) egy szénkikötőt Kinában? Buzgón tanulják — már a ki — az iskolában a kultura történelem diluvis korszakát, de a szemünk látára, fülünk hallatára alakuló folytatásra nem kíváncsiak. Sikk a párisi Vaudeville-színház haute nouveautéját tudni. Exotikum az orosz-japán konfliktus okai iránt csak érdeklődni is.

Oroszország vonakodik Manduriából kivonni csapatait. Japán pedig, amelynek részéről pedig nem vagyunk erélyes politikához szokva, ezuttal szigorúan megmarad követelése mellett. Oroszország és Japán manduriai érdekeik biztosítására indítványokat és ellenindítványokat terjesztettek meghatalmazottaik elé, a tárgyalások azonban eredménytelenek maradtak.

Hogy a japán kormány szavának súlyt adjon, fölvonultatja flottáját a sárga vizekre. A Times meg épen azt írja, hogy a háboru veszélye óráról-órára növekszik.

A Times e háborusdi kedve kommentárta szorul. Anglia és Japán szövetségesek, tehát Anglia már csak ezért is köteles Japánt támogatni. Támogatása és szerződése azon czélon alapul, hogy Oroszországot gyöngítse. Anglia

és Oroszország régesrég néznek egymással farkasszemet Ázsiában. Anglia dominál Kelet-Ázsiában, Oroszország Nyugat-Ázsiában. Mindakettő egyre terjeszkedik, tehát előbb-utóbb kenyértörésre kerül a dolog. Addig is ezé irányos Anglia részére Oroszországot minden áron gyöngíteni. Most meg épen kapóra jönne egy kis háboru, hogy Oroszország Japán körül koncentrálja haderejét és Anglia így Maczedónia körül szabad kezet kapjon, mert már régóta féltékeny szemmel nézi Oroszország Balkánpolitikájának omnipotenciáját.

Ha nem is fogadjuk el azt a cinikus föltevést, hogy Anglia azért óhajtja a háborut, hogy lőszereinek egy biztos és nagy piacza legyen, de mindenesetre a spekuláns Chamberlainék ezt sem téveszthették szem elől.

Nekünk azonban érdekünk, hogy ez a háboru ki ne törjön. Ha Oroszország Kelet Ázsiában el van foglalva, a bolgár maczedón fölkelők, az egész Balkán lángborul és mi gyöngék leszünk a sztatus quo föntartására. Ellen-ezük ezt a háborut, mert inter duos litigantes nem tertius gaudet, hanem a harmadik, Kina, fog veszteni. Kina feldarabolása pedig nemcsak jogtalanság, de a préda felett való oly marakodást idézne elő a nagyhatalmak között, amely vérgőzbe borítaná a világot.

Nem taglalhatjuk itt a kérdésre vonatkozó összes lehetőségeket és kombinációkat, csak bele akarunk világítani a sokféle érdek szövethálózatába. Megoldását pedig úgy óhajtjuk, hogy nemzetközi választott bíróság vegye bírálat alá alá Oroszország és Japán differenciáit és döntsön fölöttük végérvényesen. Így kell minden nemzetközi vitát megoldani. Ez méltó a XX. század civilizációjához.

s. b.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1903. decz. 28.

Ünnep után... Akárcsak ünnep előtt volnánk: A komédia ott folytatódik, a hol karácsony előtt abban maradt. Tömött sorokban jelennek már korán a kormány hivi, míg az ellenzék tagjai közül alig látni egyetkettőt. Emóciókat ma senki se vár. A folyosón egy ivet köröznek. Gróf Tisza István miniszterelnököt üdvözlük rajta minapi nevénapja alkalmából.

Jakabffy alelnök elnököl a mai ülésen (Féltizenegykor kezdődik az ülés.)

Egy képviselő lemondása.

Elnök: Beterjeszti a belügyminiszter átiratát a főispáni kinevezésekről és bejelenti, hogy Fáy István a rimaszécsi kerület országgyűlési képviselője lemondott a mandátumáról.

Neményi Ambrus a pénzügyi bizottság előadója: Bemutatja a pénzügyi bizottság jelentését a Horvátországgal kötendő pénzügyi egyezményről.

Elnök: Következik a napirend második pontja, az ujonczjavaslat felett folytatott vita záróbeszédei. Ezek során először Babó Mihály (Felkiáltások: Nincs itt!) akkor következik Kecskeméthy Ferencz (Felkiáltások: Nincs itt!) Zboray Miklós. (Felkiáltások: Nincs itt!) Szederkényi Nándor (Felkiáltások: Itt van! Halljuk!)

Az ujonczvita.

Szederkényi Nándor kötettségének tartja felszólalni és ellenindítványa érdekében a záróbeszéd jogával élni. Ez nem obstrukció, (Derűtség) nem is az obstrukció élesztése, hanem hazafias kötelesség. A karok és rendek határozataiból, régi országgyűlések jegyzőkönyvéből kimutatja, hogy az ország sohasem mondott le a magyar nyelv jogairól. Támadja a kormánypártot, mert a magyar nyelv érdekében senkisé sem szólalt fel közülök, (Zajos ellentmondások jobbról). Beszédét azért mondja most el, hogy a kormány vonja vissza a jelenlegi katonai javaslatokat s azok helyett haladéktalanul mutassa be a véderőre vonatkozó javaslatokat, amelyek keretében a létszám kérdése is megoldandó lesz. (Helyeslés a baloldalon). A parlamenti rendszer bírálatára térve át, kifogásolja, hogy a többség őt és pártját avval vádolja, hogy visszaél a házszabályok adta jogokkal. (Fölkiáltások jobbról: Ugy is van! Az egész ország, ezt mondja).

Várady Károly: Az elnök csináljon rendet! A jobboldalon zajongnak!

Elnök: A képviselő urnak nincs joga ahhoz, hogy az elnököt utasítsa. (Zaj az Ugron-pártiak padjain) Váradyt rendreutasítom.

Szederkényi Nándor: A katonai nevelő intézetek kérdésével foglalkozik hosszasan, miközben polemizál Apponyival, Plószszal, Hódossyval s végre Deák Ferencz beszédeiből iparkodik argumentumokat keresni a maga igazai számára. Ezután öt perc szünetet kér, melyet az elnök készséggel megad az unalomtól végkép kimerült háznak.

Szünet után: Szederkényi Nándor: Folytatta beszédét s Tisza István gróf miniszterelnök legutóbbi beszédével polemizálva igyekszik kimutatni, hogy az obstrukció nem okozott károkat sőt, hogy a póttartalékosok behívása sem káros. (Zajos ellentmondás jobbról.)

Szederkényi után Mukics Simon, Szabadka II. kerületének képviselője emelkedett szólásra.

Mindenekejőtt a honvédelmi miniszter minapi beszédére reflektál és a hadsereg magyar és osztrák részének élesebb különválasztását követelte. Majd Holló Lajos határozati javaslatának fejtegetésébe bocsátkozik. A közös hadsereg magyar részében a német nyelv állapot, nem jog. A magyar nyelvet uralomra kell juttatni és vele a magyar szellemet. E szempont szerint revideálandó a katonai büntetőtörvénykönyv. A míg ezeket el nem érjük, az obstrukciót folytatni fogjuk.

Csak egy feltétel alatt szerelünk le. És ez: az önálló vámtérület! Ha ezt a kormány megvalósítja, vagy garanciákat nyújt a megvalósításra, leszerel az ellenzék.

Már benyújtott határozati javaslatát fentartja.

Az ülés vége délután fél 3 órakor.

H I R E K.

— **Karácsony után.** Beköszöntött ismét a hét-köznap. Ünnepeztük az Urat és a szeretetet. Szívünk megtelt áhitattal, zsolozsmás hangulattal és jószággal, szeretettel önmagunk és a világ iránt. A templomok megteltek ájtatos hívőkkel, a gyermekszobák karácsonyfával és játékokkal, a szívek ünnepeiséggel.

Az idő is átalakult. Azt hittük, már nem is lesz telünk az idén karácsonyra, aztán megjött a csipős hideg, szombaton dér lepelt el mindent. Ma aztán leszáltak az idej tél első hópihéi. Fehér lepel borítja a fekete földet, amint fehér a béke színe, amely lelünk karácsony szent ünnepén eltöltötte.

— **Elöléptetések a m. á. v.-nál** A magyar államvasutak főhivatalnokai karában a következő bennünket érdeklő előléptetések történtek: **Weinhardt** Manó felügyelő, forgalmi főnök a II. rangfokozat 3. osztályából, ugyanazon rangfokozat 2. osztályába. **Kovács** János főmérnök, fűtőházi főnök, a III. rangfokozat első osztályából a II. rangfokozat 3. osztályába felügyelővé, **Módos** János zombori állomási főnök főellenőrré és **Dengel** Alajos ujvidéki osztályvezető mérnök főmérnökké léptek elő.

— **Kinevezés.** A zombori törvényszék elnöke, **Csordás** Györgyöt a zombori járásbíróhoz és dr. **Vujits** János ügyvédet a zombori törvényszéknél rendszeresített szerb tolmácsi állásra kinevezte.

— **Ruttkay László és a megsértett Casinó.** Lapunk karácsonyi számában megjelent Ruttkay László aláírásával egy nyilttéri nyilatkozat, amelyben Ruttkay erős szavakban bírálja meg a Casinó eljárását, hogy a f. hó 23-án tartott ülésen ifj. Gálfy György és Dr. H. Vojnics József ajánlata daczára nem vette fel a választmány a Casinó tagjai közé. Az erős kitételű cikk miatt, különösen azon része miatt ahol Ruttkay azt írja: „a választmányon megjelenő és szavazó választmányi tagok közt vannak oly kétes s közönséges alakok, kik nyilvános helyen felpofoztattak és mindezekért elégtételt önmaguknak nem vettek“ a Casinó választmánya ma délután ülést tartott, amelyen határozat hozatott, hogy az elnök és titkár megbizattak azzal, hogy Ruttkaytól tudják meg kiket értett ez alatt. Ennek eredményéhez képest fog azután a casinói választmány tovább eljárni. A mai ülésnek tehát holnap lesz csak folytatása, amikor a kínos természetű dolgon túl fognak esni.

— **Az ipartestület ünnepélye.** Január 6-ikán szép ünnepély fog lefolyni a szabadkai ipartestület helyiségében. Dr. **Reisner** Lajos iparhatósági biztosi működésének 15 éves jubileuma alkalmából, a testület megfestette dr. **Reisner** arczképét és a jelzett napon ünnepélyesen le fogják leleplezni.

— **Bács-Madaras új plébánosa.** A bács-madarasi plébániáját 4 év óta tudvalevően Szalay Károly adminisztrálja. Császka György érsek a napokban fogja a Válics kanonok elhalálása óta üresedésben levő állást betölteni, még pedig — mint értesülünk — **Novák** Ferencz báhmonostori plébánossal. Bács-Madarasnak új plébánosa a kath. klerus egyik jelesen képzett, szimpatikus tagja s így megválasztása meglegedést fog kelteni Madarason.

— **Eljegyzés.** **Lóvy** Oszkár helybeli kereskedő, f. hó 26-ikán eljegyezte **Geiger** Ilonka kisasszonyt, **Geiger** Miksa helybeli kereskedő leányát.

— **Elöléptetés.** A földmivelésügyi miniszter, **Dornstädter** József szabadkai állami állatorvost, a XI. fizetési osztály első fokozatába léptette elő.

— **Hangverseny.** A „Műpártolók köre“ január 6-iki hangversenye és táncmulatsága iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik. A vigalmi bizottság a helybeli szintársulat két kitűnő tagját nyerte meg eddig a közreműködésre, még pedig **Gerlaki** Hermint, a ki dalokat ad elő és táncművészetével is fogja gyönyörködtetni a közönséget, továbbá **Ujvári** Miklóst, a ki egy kacagató magénjelenetet fog bemutatni. Ezenkívül lesz felolvasás, szavalat, ének, szóval bőséges műélvezet.

— **Szocialisták alakuló gyűlése.** A bács-megyei szocialisták 25-én, pénteken tartották meg megyei alakuló gyűlésüket a helybeli Polgári szállodában. A gyűlésen, a mely délelőtt kezdődött és délután folytatódott, a megyéből 12 község szocialistái képviselték magukat 30 kiküldött által. A fővárosi központból **Puchinger** Manó jelent meg. A Bácsmegyei szocialista szövetkezet megalakulását kimondták; a szövetkezet központja Szabadka lesz. Ezután megalakították a héttagu agitáló és háromtagu ellenőrző bizottságot. Az egész gyűlés minden rendzavarás nélkül nyugodtan folyt le. Beszédet az általános titkos választási jog mellett tartottak, a melyeket higgadtan hallgattak meg a jelenltek.

— **A Lloyd domiánó estélye.** Több oldalról hozzánk érkezett kérdezősködésre értesítjük a hölgyeket, hogy a **Lloyd** Sylvesterkor tartandó dominó estélyén csak meghívott hölgyek és urak lesznek jelen. Ennek biztosítása végett az összes dominók egyik rendező előtt kötelesek lesznek inkognitójukat felfedezni.

— **Új zsidótemplom Bajmokon.** Szeged és Szabadka zsidó hitközségének példáján felbuzdulva a bajmoki zsidóhitközség is elhatározta, hogy új templomot épít. Ötezer forint már egybegyűlt. Vasárnap délután a templomépitő bizottság **Szabados** József elnöklete alatt gyűlést tartott, melyen elhatározták, hogy a költségvetés és tervezet elkészítésével **Gáli** Adolf építész, szabadkai városi mérnököt bizzák meg.

— **Névmagyarosítás.** Kiskoru **Bergmann** Rezső ujvidéki lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel **Bánya**-ra változtatta.

— **Mezenyilet egy vonat ellen.** E napokban a Szabadkára induló zentai vicinális ellen mezenyiletet követtek el. A 330—331. szabad szelvénybe, a sinek közé bedugtak ismeretlen tettesek egy 8—9 cm. magas erős vasdarabot, mely 4 centiméterre kiállt a sinek fölött. Az első vasuti kocsik ugráltak a vasdarab fölött,

de szerencsére kisiklás nem történt. A vasdarab görbe fejét letörte a mozdony, de azért meg kellett állítani a vonatot s eltávolítani a vasdarabot. Az éretlen s veszedelmes csinyt valószínűleg pásztorfiuk követték el.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A „Zombori kereskedők testületé“-nek alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

— **A sorozás halottja.** Miatov **Lyubomir** az ujonczozás előtt álló legény, karácsony estéjén a katonaelettől való félelmében nagybátyja kelebiai lakásán konyhakéssel a torokát elmetsette és mire hozzátartozói tettét észrevették, már kiszenvedett. A rendőri böncsolás alkalmával a halál okául elvézés lett konstatálva.

— **Baleset munkaközben.** **Pucsek** Dániel kelebiai napszámos ember, ma délelőtt kukoricza morzsolással lévén elfoglalva, a morzsoló gép elkapta balkezének középső ujját és ezt teljesen összemorzsolta. Súlyos sebtét a mentők kötözték be és a közkórházba szállították.

— **Lólopások.** Rendőrségünkhöz távirati értesítés jött, hogy **Körös** Antal szegedi lakostól egy fekete öt éves csillagos kanczát és **Vass** András ugyancsak szegedi lakostól egy pej paripát, öt lóra való szerszámot, 6 pokrócot és egy sárga subát, továbbá a dorozsmai vasuti állomás postamesterétől egy feketere festett parasztkocsit és egy sárga lovat a múlt éjjel ismeretlen tettesek elloptak.

SZINÉSZET.

Heti műsor.

Kedden: Válás után (I. és II. felvonás közt **F. Gábos** Nelly úrnő énekel.)
Szerdán: Kéz kezet mos (I. és II. felvonás közt **F. Gábos** Nelly úrnő énekel.)
Csütörtökön: Nebántsvirág.
Pénteken d. u.: **Bottyán** generális, este bérletszünetben rendes helyárrakkal: **Ördög** mátkája.
Szombaton: Szultán.
Vasárnap d. u.: Drótostót, este: A csikós.

— **F. Gábos Nelly úrnő fellépte.** Holnap és holnapután ismét viszontlátjuk a szabadkai szinpad nemrégiben még ünnepezt énekesnőjét **F. Gábos** Nelly úrnőt, a ki igaz művészetével a **Figaró** és **Carmen** operákból fog kedden este egy-egy részletet énekelni a Válás után első és második felvonása között. Szerdán a Kéz kezet mos előadása alatt fog ugyancsak opera-áriákat énekelni.

— **Ünnepi előadások.** Pénteken délután a **Vén** **Bakkancsos** és **fia**, a **huszár**, **Szigitinek** ez a régi darabja került színre. És ebben megegyezett színházunk műsora a budapesti Nemzeti színházéval. Este **Drótostót** ment. **Németh** ismét visszaélt szerepével. **Németh** alkalom híján is csinál vicceket a karzat számára. Hát még ha a szerep alkalmat ad rá! Különösen egyik trivialis vicce valóságos megbotránkozást keltett. Reméljük, felírták érte a rendező urat és rendbirsággal sujtják. Szombaton délután **Bob herceg** ment, este **Télen**, amelyben **Áldor** **Juliska** excellált. Vasárnap este pedig a **Felhő** **Klári** czim-szerepében újra megmutatta, hogy dicséretesen közel áll művésze ideáljához, **Bla** **Lujzához**. Vasárnap délután a **Mária** **bátyját**, **Bokor** **József** gyöngé népszinművét adták gyöngé előadásban.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Büntető főtárgyalások.

A szabadkai büntető törvényszéken ezen a héten a következő ügyek kerülnek főtárgyalásra: Deczember 29. Pohl Gáspár és társa hatóság elleni erőszak. Gilicze András és társai lopás. Kunyi Teréz lopás. Rákits Alexa személyes szabadság megsértése. Deczember 30. Mészáros Fekete Péter és társa lopás. Labanov Milán könnyű testi sértés. Oláh Péter gondatlanságból okozott testi sértés. Kozla István lopás. Grósz Mihály lopás.

A javithatatlan.

Egy javithatatlan bűnös állott ma a szabadkai kir. törvényszék büntető tanácsa előtt, aki már több ízben el lett ítélve többrendbeli lopás, csalás és sikkasztás miatt és most is három rendbeli bűncselekményért vonták felelősségre.

Boros Józsefnek hívják a notorius tolvajt, aki legujabban a zentai határban lévő tanyákat fosztogatta és különösen a kukoricza készlet sinylette meg gyakori kirándulásait. Szeptember 19-én szintén egy nagyobb szállítmányt szemelt ki, a melynek elszállíthatása végett elkérte Kecskés Mátyás nevű régi jó ismerősének a kocsiját 2 órára, de csak 10 óra múlva tért vissza vele a Kecskésék udvarára és a kocsin a „szerzett“ szállítmányt is ott hagyta. Kecskésék, akik megharagudtak rá, hogy oly sokáig fárasztotta a lovakat, lehányták a kocsiról a terhet és másnap, mikor Boros ismét odament, hogy elszállítsa a kukoriczát, nem akarták neki a kocsit átengedni. Szóváltásra kerülven a dolog, Boros tettelegességre vetemedett és Kecskést ásóval kétszer fejbe vágta úgy, hogy az agyrázkódást szenvedett és hosszú ideig súlyos beteg volt. A családtagok megrémülve a veszedelmes ember fellépésén, eltávozása után rázárták az ajtót, amit ez észrevevén, az összes utcái ablakokat beverte.

Két nappal később Kasza István horgosi lakos kocsiját látta meg egy üzlethelyiség előtt és a rajta ülő 10 éves fiút cigarettáért küldte, s míg oda volt, egy nagy kendőt, egy szűrt és két lópokróczot ellopott és az így eltulajdonított tárgyakat még aznap értékesítette.

November 17-ikén az édesanyjával vadházaságban élő Tumbász Pált bicskával öszszeszurkálta.

A kir. törvényszék büntető tanácsa ma tárgyalta az összesített bűnügyeket Szerdahelyi Sándor elnöklete alatt. A vádhatóságot ez alkalommal képviselte első ízben dr. Aczél Imre az új alügyész, aki máris alapos készültséggel és tudással fejtegette álláspontját.

A vádlott kihallgatása alkalmával azt adta elő védelmére, hogy Kecskésnél mint napszamos volt alkalmazásban és mivel az bérét nem akarta kifizetni, tüzött össze vele.

A bizonyító eljárás során és a tényköri-ményekből vádlott bűnössége beigazolást nyervén, a Kecskés Mátyás sérelmére elkövetett súlyos testi sértés büntetében és idegen ingó vagyon megrongálásában, a Kasza István sérelmére elkövetett lopás büntetében és tulajdon elleni kihágásban és a Tumbász Pál sérelmére elkövetett súlyos testi sértés vétségében bűnösnek mondatván ki, összbüntetésül egy évi és hat hónapi börtönre, 60 korona pénzbüntetésre és 3 évi hivatalvesztésre íteltetett; nemkülömben az összes okozott kár megtérítésére koteleztetett. Az ítélet ellen az összes felek felebbezést jelentettek be.

KÖZGAZDASÁG.

A zentai kenderkikészítő gyár. Megirtuk a multkor, hogy egy bécsi vállalkozó ajánlatot tett Zenta városának egy ott létesítendő kenderkikészítő gyárra és támogatásul, az adómentességen és más kedvezményeken, valamint a kendertermelésnek a városi bérföldeken való biztosításán tul, a gyártelep céljaira 100 kat. hold terület díjtalan átengedését kérte a várostól. Mint most a „Zentai Hirdoban“ olvassuk, ez ügyben olyan fordulat állott be, mely bizonyossá teszi, hogy a nagyszabású gyár létesülni fog. A szegedi kenderfonógyár részvénytársaság ugyanis deczember 20-án ajánlatot nyujtott be Zenta város tanácsához, melyben késznek nyilatkozik a keaderkikészítő gyár fölállítására és evégből csak a termelés biztosítását kívánja a várostól és semmi áldozatot nem kér. Mindössze alkalmas területet kér a gyártelep céljaira. a viz és lehetőleg a vasutállomás közelében, de a területet, mely egyébként mint szántó föld a legsilányabb minőségű is lehet, 60.000 koronáért hajlandó megvásárolni. A szegedi gyár e mellett, ezer holdon való kendertermelés esetén, 200 zentai munkás állandó foglalkoztatására kötelezi magát, a mennyiben pedig a nagyon jutalmazó kendertermelés, mint bizton várni lehet, fokozódik, kétszer, sőt háromszor annyi munkást kész foglalkoztatni.

Helyi gabona árák.

Buza ma gyöngén volt kínálva, bár kereslet sem igen mutatkozott, minél fogva kisebb mennyiség került forgalomba 7.20 koronás árban.

Zabban még mindig alig van említésre méltó forgalom. Leginkább helyi fogyasztásra kelt el csekély mennyiség 4.90—5 koronáért.

Rozsért 5.80 és árpáért 5.10 korona árat fizettek.

Élénk kínálat és gyöngye vételárák mellett tengeri kezdetben 5. — később azonban 4.80 koronáért vásároltak 50 klgként.

Budapesti gabonatözsde.

— Deczember 23. —

Barátságos hangulat mellett és 25 fillérrel magasabb áron elkelt 30.000 mm. buza. Egyebekben nem volt árváltozás.

A határidő-üzlet.

A határidő-üzlet kevesebb hozatalokra és magasabb készárakra szilárd irányzattal zárult.

	Kezdeté	Változás
Buza ápr-re	775	779—778
Buza okt.	759	761—760
Buza ápr. 1904	—	—
Rozs ápr-re	662	665—664
Rozs	—	—
Rozs áprilisra	—	—
Zab ápr-re	546	547—546
Zab	—	—
Zab áprilisra	—	—
Tengeri máj	—	—
Tengeri	—	—
Tengeri	—	—
Teng. máj. 1904	519	521—520
Repee	—	—
repee aug.	1.70	11.70—11.80

Szerkesztői üzenetek.

Violka Vera. Ez a novellája még nem üti meg a mi mértékünket. Ir még ön jobbakat is. Akkor keressen föl.

B. Bajmok. Szíves tudósításait köszönjük. Kérjük a folytatásokat.

1584/1903 szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a szabadkai kir. járásbiróság 1903. Sp. III. 282/3. számú végzése által Kellert Benő szabadkai lakos javára Kuluncsics Márk szabadkai lakos ellen 300 kor. tőke, ennek 1903. évi október hó 15. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 84 kor. 40 fill. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 830 koronára becsült buza, borju, szalma, széna és ludakból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek 1903. V. 1139/6. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Vámtelek pusztán 198. h. sz. a leendő eszközlésére 1904-ik év január hó 2-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán, 1903. évi decz. hó 17-én.

Bende Ignác,
kir. bir. végrehajtó.

Nedves lakások szárazzá tétele

az ember legdrágább kincsének — az egészség megóvása szempontjából — elengedhetlen szükség. **De csakis**

természetes asphalttal

érhetjük el biztosan a szél; minden egyéb anyag alkalmazása költséges hiábavaló kísérletezésnek bizonyul.

Megbízásokat elfogad és jótállás mellett pontosan teljesít a vidéken is:

KARSAI BERTALAN

a Magyar asfalt részvénytársaság képviselője
SZABADKÁN.

Elvállal mindenféle asfalt-burkolat készítését.

Nagyobb kiterjedésű

szőlőtelep

eladó Kelebián.

Értekezhetni:

Dr. Novák ker. orvosnál.